

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Юридичний факультет
Кафедра соціального права

Затверджено

на засіданні кафедри соціального права
факультету юридичного
Львівського національного
університету імені Івана Франка
(протокол № 12 від 25 серпня 2022 р.)
Завідувач кафедри _____ проф. Пилипенко
П.Д.

Силабус із загальноуніверситетської дисципліни

**«ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ У СФЕРІ
РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА ПРАЦЮ»**

**що викладається в межах ОПІ «Право» першого
(бакалаврського) рівня вищої освіти для
здобувачів зі спеціальності 081 «Право»**

Львів 2022

Львівський національний університет імені Івана Франка
Юридичний факультет
Кафедра соціального права

СИЛАБУС

курсу «Правове забезпечення гендерної рівності у сфері реалізації права на працю»

Назва курсу	Правове забезпечення гендерної рівності у сфері реалізації права на працю
Адреса викладання курсу	79000, Львів, вул. Січових стрільців, 14
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Юридичний факультет Кафедра соціального права
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	081, право
Викладачі курсу	Бук Мирослава Олегівна, к.ю.н., асистент кафедри соціального права
Контактна інформація викладачів	myroslava.buk@lnu.edu.ua https://law.lnu.edu.ua/employee/buk-myroslava-olehivna
Консультації по курсу відбуваються	Онлайн-консультації в день проведення лекцій/практичних занять за допомогою освітніх платформ Zoom та Microsoft Teams. Для погодження часу он-лайн консультацій необхідно писати на електронну пошту викладача або дзвонити. Максимальний час очікування відповіді викладача та погодження дати і часу консультації не може перевищувати 2 робочі дні.
Сторінка курсу	
Інформація про курс	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб вміти застосовувати законодавство про рівність прав жінок та чоловіків у трудових правовідносинах. Вивчення курсу передбачає формування знань для розуміння гендерної термінології («гендер», «гендерний мейнстрімінг», «гендерна рівність у трудових правовідносинах»), забезпечення гендерної рівності при прийомі на роботу та у процесі реалізації трудової функції. У курсі також представлено питання щодо застосування способів та засобів захисту рівності трудових прав та законних інтересів жінок та чоловіків.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Правове забезпечення гендерної рівності у сфері реалізації права на працю» є вибірковою дисципліною з спеціальності 081 «Право» для освітньої програми четвертого (бакалаврського) року, яка викладається у 4 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Метою вивчення нормативної дисципліни «Правове забезпечення гендерної рівності у сфері реалізації права на працю» є набуття здобувачем вищої освіти знань про рівність прав жінок та чоловіків у трудових правовідносинах та механізм захисту такої рівності за допомогою інструментів національного та міжнародного права. Оволодіння практичними навичками забезпечення гендерної рівності при застосуванні юридичної відповідальності у процесі здійснення праці та вирішення трудових спорів. З цією метою здобувач вищої освіти у процесі навчання повинен поглиблено вивчити законодавство України, акти вищих судових інстанцій, проаналізувати навчальну та монографічну літературу, опанувати фундаментальні поняття навчальної дисципліни, поглибити, конкретизувати та систематизувати знання, засвоєні під час лекційних та семінарських занять та у процесі самостійної підготовки.
Література для вивчення дисципліни	Основна література: 1. Трудове право України : академічний курс : підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / П. Д. Пилипенко, В. Я. Бурак, С.М. Синчук та ін.; за ред. П. Д. Пилипенка. К.: Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2010. 536 с. 2. Пилипенко П.Д. Проблеми теорії трудового права. Монографія – Львів,

	<p>Видавництво ЛНУ. – 1999.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Болотіна Н. Б. Соціальне законодавство України. Гендерна експертиза. К. : Логос, 2001. 125 с. 4. Руднева О. М. Гендерна рівність у праві України : дис... канд. юрид. наук : 12.00.01. Харків, 2002. 178 с. 5. Стрельник О.О. Гендерна нерівність та соціальний статус жінки в сучасному українському суспільстві : автореф. дис ... канд. соціол. наук : 22.00.01. Харків, 2003. 20 с. 6. Дашковська О. Р. Правове становище жінки в аспекті гендерної рівності: загальнотеоретичний аналіз : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.01. Харків, 2008. 392 с. 7. Кушнір Н. В. Гендерна експертиза трудового законодавства та стан її реалізації в Україні. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки». 2016. Вип. 6. Т. 1. – С. 170-173. 8. Hirdman Y. The Gender System. In: Moving On. Ed. by T. Andreasen, et all. Aarhus Univ. Press/ 1991. 9. Nicholson L. Interpreting Gender. In: Sings, 1994. V. 20. N 1. PP. 79- 105. 10. Scott J. W. Gender: A Useful Category of Historical Analysis. In: American Historical Review. 1986. No 5. PP 1053-1076. 11. Gerasymenko, Ganna. 2008. Sociodemographic Causes of the gender gap in household income levels. Poverty trends in Ukraine. Problems of Economic Transition, Vol. 51, No. 7 (November): 53–63. 12. Libanova, E. 1999. The demographic crisis and social and economic problems of Ukrainian pensioners. In: Care□Giving and Older persons: Gender Dimensions. UNO, International Institute on Ageing. 13. Bercusson, Brian and Anni Weiler 1998. Innovative agreements. An analysis : equal opportunities and collective bargaining in the European Union (Phase III) Dublin : European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions. 14. Buts Yu.V., Shenogolets A., Murad Ya. Problems of gender equality in the system of social and labor relations in Ukraine. Abstracts of the 5th International scientific and practical conference «The world of science and innovation». Cognum Publishing House. London, United Kingdom. 2020. Pp. 39-44. URL: http://sci-conf.com.ua. <p>Додаткова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Буроменський М.В. Міжнародне право. Гендерна експертиза / Відп. ред. Т.М.Мельник. –К.: Логос, 2001. – 40 с. 2. Болотіна Н. Б. Гендерний розвиток і соціальне право України: концептуальні засади // Рівність жінок і чоловік в Україні: правові аспекти : матеріали міжнар. наук. конф. (м. Київ, 20-21 листопада 2000 р.). К.: ПРООН, 2001. 231 с. 3. Герасименко Г.В. Гендерні проблеми на ринку праці України // Демографія та соціальна економіка. – ІДСД НАН України. – No 1/2005. – К. – 2005. – С. 138 – 145. 4. Герасименко Г.В. Гендерні особливості зайнятості населення України: горизонтальна професійна сегрегація за ознакою статі // Вісник технологічного університету Поділля. – No4. –Ч.1, Т.2. – Хмельницький, 2003. – С. 105 – 109. 5. Кушнір Н. В. Теоретично-правовий аналіз понять, пов’язаних з гендерною рівністю. Форум права. 2016. No 4. С. 195-200. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_4_32.pdf Г 6. Кушнір Н. В. Проблеми гендерної рівності в контексті кодифікації трудового законодавства України. // Проблеми кодифікації трудового законодавства України: тези допов. сучасн. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Київ, 26 квітня 2017 р.) / за ред. проф. М. І. Іншина, відпов. ред. к.ю.н. І. С. Сахарук. Київ : Принт-Сервіс, 2017. С.118-119. 7. Lamanna M.A., Riedmann A. Marriages and families. Making choices in a society. 2000. P. 432-429. <p>Законодавство Перелік нормативно-правових актів та правових позицій судових інстанцій, необхідних для опрацювання в межах кожної із запропонованих тем, що складають зміст навчальної дисципліни будуть запропоновані викладачем до кожної із тем під час вивчення курсу.</p>
Тривалість курсу	90
Обсяг курсу	32 години аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять та 58

	годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу здобувач вищої освіти буде знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - поняття гендерної рівності у трудових відносинах; - порядок проведення гендерно – правової експертизи проєктів нормативно-правових актів; - законодавчі гарантії забезпечення рівності прав жінок та чоловіків у трудових правовідносинах; - механізм захисту рівності трудових прав жінок та чоловіків за допомогою інструментів національного та міжнародного права; - особливості забезпечення рівності прав жінок та чоловіків у трудових правовідносинах у країнах ЄС; - обов'язки роботодавця по забезпеченню рівності прав жінок та чоловіків у трудових правовідносинах; - перспективи забезпечення гендерної рівності за допомогою соціального діалогу; - особливості представництва жінок у колективних переговорах; - порядок врегулювання гендерних питань в колективних договорах та угодах; - порядок забезпечення гендерної рівності при прийомі на роботу, під час реалізації трудової функції та під час припинення трудових правовідносин; - особливості забезпечення гендерної рівності при застосуванні юридичної відповідальності у процесі здійснення праці.
Ключові слова	Гендерна рівність, гендерна експертиза, трудові правовідносини, працівник, роботодавець.
Формат курсу	<ul style="list-style-type: none"> - Очний / заочний - Проведення лекційних та практичних занять, консультацій для кращого розуміння тем, виконання індивідуальних завдань.

СХЕМА КУРСУ						
Тиждень / год	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття) / Формат	Матеріали / Література, ресурси в інтернеті	Завдання, год.	Вага оцінок	Терміни виконання
Тижд. 1 / 2 академічних років	<p>Тема 1. Поняття гендерної рівності у трудових правовідносинах.</p> <p>- Теоретико – правові визначення понять, пов'язаних з гендерною рівністю у трудових правовідносинах:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поняття «гендер» • поняття «гендерна рівність» • поняття «гендерна рівність у трудових відносинах» <p>- Гендерна експертиза трудового законодавства України.</p>	лекція	Презентація	Передивитися презентацію та рекомендовану літературу		
Тижд. 2 / 2 академічних років	<p>Тема 1. Поняття гендерної рівності у трудових правовідносинах.</p>	практичне	План практичного заняття	Аналіз нормативно-правових актів та судової практики, рекомендованої літератури Вирішення практичних завдань		
Тижд. 3 / 4 академічних років	<p>Тема 2. Законодавчі гарантії та механізм захисту рівності прав жінок та чоловіків у трудових правовідносинах.</p> <p>- Законодавчі гарантії забезпечення рівності прав жінок та чоловіків у трудових правовідносинах.</p>	лекція	Презентація	Передивитися презентацію та рекомендовану літературу		

	<p>- Міжнародне законодавство щодо забезпечення рівності прав жінок та чоловіків у трудових правовідносинах.</p> <p>- Механізм захисту рівності прав та законних інтересів жінок та чоловіків у трудових правовідносинах.</p> <p>- Забезпечення рівності прав жінок та чоловіків у трудових правовідносинах у країнах ЄС.</p>					
Тижд. 4 / 4 акад. год.	Тема 2. Законодавчі гарантії та механізм захисту рівності прав жінок та чоловіків у трудових правовідносинах.	практичне	План практичного заняття	Аналіз нормативно-правових актів та судової практики, рекомендованої літератури Вирішення практичних завдань		
Тижд. 5 / 2 акад. год.	Тема 3. Соціальний діалог та сприяння гендерній рівності у сфері праці. - Представництво жінок у колективних переговорах. - Гендерні питання в колективних договорах та угодах.	лекція	Презентація	Передивитися презентацію та рекомендовану літературу		
Тижд. 6 / 2 акад. год.	Тема 3. Соціальний діалог та сприяння гендерній рівності у сфері праці.	практичне	План практичного заняття	Аналіз нормативно-правових актів та судової практики, рекомендованої літератури Вирішення практичних завдань		
Тижд. 7 / 2 акад. год.	Тема 4. Гендерна рівність в контексті реалізації трудових правовідносин. - Забезпечення гендерної рівності при прийомі на роботу: <ul style="list-style-type: none"> • оголошення про прийом на роботу та заяви претендентів; • співбесіда при прийомі на роботу. - Гендерна рівність у процесі реалізації трудової функції. - Рівність прав жінок та чоловіків при припиненні трудових правовідносин.	лекція	Презентація	Передивитися презентацію та рекомендовану літературу		
Тижд. 8, 10 / 4 акад. год.	Тема 4. Гендерна рівність в контексті реалізації трудових правовідносин.	практичне	План практичного заняття	Аналіз нормативно-правових актів та судової практики, рекомендованої літератури Вирішення практичних завдань		
Тижд. 11 / 2 акад. год.	Тема 5. Гендерна рівність та сприяння зайнятості осіб з сімейними обов'язками. - захист материнства. - сприяння відповідальному батьківству. - трудові правовідносини працівників з сімейними обов'язками.	лекція	Презентація	Передивитися презентацію та рекомендовану літературу		

Тижд. 12 / 2 акад. год.	Тема 5. Гендерна рівність та сприяння зайнятості осіб з сімейними обов'язками.	практичне	План практичного заняття	Аналіз нормативно-правових актів та судової практики, рекомендованої літератури Вирішення практичних завдань		
Тижд. 13 / 2 акад. год.	Тема 6. Гендерна рівність при застосуванні юридичної відповідальності у процесі здійснення праці. - юридична відповідальність за порушення гендерної рівності в законодавстві про працю. - рівність жінок та чоловіків при розгляді трудових спорів.	лекція	Презентація	Передивитися презентацію та рекомендовану літературу		
Тижд. 14 / 2 акад. год.	Тема 6. Гендерна рівність при застосуванні юридичної відповідальності у процесі здійснення праці.	практичне	План практичного заняття	Аналіз нормативно-правових актів та судової практики, рекомендованої літератури Вирішення практичних завдань		

Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з теорії держави та права, трудового права, цивільного права, корпоративного права.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, колаборативне навчання (форми- групові проекти, спільні розробки), проектно-орієнтоване навчання, дискусія.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання знань здобувача здійснюється за 100-бальною шкалою: Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні/самостійні тощо : 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 25; • контрольні заміри (модулі): 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 25; • залік (на основі сумарної оцінки за кожну із письмових робіт): 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів – 50; <p>Підсумкова максимальна кількість балів – 100.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу).</p> <p>Академічна доброчесність: Роботи студентів мають бути оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять приклади можливої академічної недоброчесності, виявлення ознак якої є підставою для незарахування роботи студента викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять: Відвідування практичних занять є обов'язковим. У випадку пропуску заняття, студент опрацьовує матеріал самостійно і відпрацьовує пропущене заняття в індивідуальному порядку. Студенти зобов'язані дотримуватись усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p>

	Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані за результатами відповідей на практичних заняттях, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховується присутність студента на практичних заняттях та активність студента, списування та плагіат, несвоєчасне виконання поставленого завдання. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.
Питання до заліку	Залік оформляється за результатами поточної успішності.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано після завершення курсу.